

[A. Lyng.]

samme undervisning og uddannelse som de unge hernede, og de skal gerne lære dansk, ikke alene fordi de er danske statsborgere, men også fordi danskundervisningen er en betingelse for videre åndelig udvikling.

Det er derfor, vi har fået og skal have så mange danske lærere i Grønland. Sproglig isolation har været og er stadig Grønlands ulykke. En af den nye tids vigtigste opgaver vil være at realisere planer, der går ud på at lære grønlænderne dansk. Vi ønsker at lære vore børn det fra barndommen i børneskoler og ungdomsskoler, og vi ønsker at sende så mange unge grønlændere som muligt til uddannelse hernede.

Om alt dette kan naturligvis siges meget, men tiden og lejligheden i dag tillader ikke, at vi går i enkeltheder eller fordyber os i sagerne. Jeg vil blot sige, at det er vigtigt, at de planer, skolemyndighederne har projekteret, overholdes. Jeg havde nær sagt, at det er den vigtigste del af opbygningsarbejdet, fordi hele udviklingen slet ikke kan undvære den undervisning, uddannelse og opdragelse, som disse skoler og andet kulturelt arbejde kan give, idet de er midler til at opbygge kernen og ånden, der skal bære den materielle udvikling indefra.

I denne forbindelse vil jeg gerne have lov til ganske kort at fremdrage ønsket om en ny skole, til trods for at den ikke er medtaget på budgettet i år, ønsket om en mellemskole i Grønland. Sagen har været drøftet i mange år både i landsrådet og på anden måde, men kommissionsbetænkningen har udskudt spørgsmålet på ubestemt tid. Flere grunde taler imidlertid for, at tidspunktet til sagens løsning nu er inde og vanskeligt kan udskydes længere. Vedtagelsen af den nye grundlov, hvorved Grønland er blevet en ligeberettiget del af Danmark, taler for, at man på så mange områder som praktisk gennemførligt giver den i Grønland opvoksende ungdom de samme uddannelsesmuligheder som ungdommen i det øvrige kongerige. Færøerne har forlængst fået sådanne skoler. En mellemskole med eksamensret i Grønland vil bevirke, at eleverne fra Grønland vil kunne fortsætte i et gymnasium i Danmark og derigennem få adgang til universitetsuddannelse. Den nødvendige grundskole findes allerede i Godthaab. Den danske skole har elever i alle fem grundskoleklasser.

Elevmaterialet er dels børn, hvis forældre er hjemmehørende i Grønland, dels børn, hvis forældre midlertidigt opholder sig i Grønland som tjenestemænd. Undervisningsproget er udelukkende dansk, og der er endda blevet undervist elever op til 3. eksamensmellemlinje med et godt resultat. Det er vigtigt, hvis vi kan skabe den skole snarest efter de planer, skolemyndighederne havde desangående.

Endvidere vil jeg gerne fremdrage ønsket om en husholdningsskole, en skole, der er lige så vigtig i det almindelige opbygningsarbejde, men som hidtil er sat i baggrunden, fordi der er så mange opgaver, der skal løses på forholdsvis kort tid.

Vort samfund er undergået betydelige forandringer i de senere år. Et af de vigtigste spørgsmål, den nye tid ikke bør glemme, er kvindesagen. Kvinderne i Grønland er nu politisk ligestillede med mændene og er begyndt at gå ind i samme skoler og uddannelsesanstalter som mændene. Kvinderne i Grønland har fået politisk ansvar. Men det, vi mangler i dag, er en husholdningsskole, som er savnet stærkt de senere år. Kvinderne er jo dem, der sidder hjemme, opdrager børnene og forvalter alt, hvad mændene fanger og tjener. Derfor må de lære husholdning, økonomi og — hvad der er lige så vigtigt — renholdelse af hjemmene. Her har vi en stor, for hele samfundet betydningsfuld opgave, som vi bør tage op i den nærmeste fremtid, for det betaler sig ikke for samfundet, at sådanne opgaver stadig udskydes.

Lige så vigtig er forbedringen og udbygningen af Grønlands radiofoni. Vi må have en stærkere sender, der kan dække i hvert fald den beboede del af Grønland. Det er meget vigtigt, at forarbejderne kan påbegyndes i det kommende år. Den nuværende senders rækkevidde dækker kun de nærmeste pladser fra Godthaab. Ikke mindst i et land som Grønland er radioudsendelser meget vigtige som oplysningsfaktor og kulturspredende faktor. Derfor er en forbedring af Grønlands radio en af de første store opgaver, vi skal tage os af, fordi materiel fremgang alene ikke betinger udviklingen, og fordi en virkelig økonomisk fremgang forudsætter en videre udvikling i kulturel henseende. Vi har så lidt læsestof deroppe, at man kan tale om åndelig smal-